

BILLIE & SEB

Ivo Victoria

Billie & Seb

Roman

Lebowski Publishers, Amsterdam 2017

De auteur ontving voor het schrijven van dit boek een projectsubsidie van het Nederlands Letterenfonds

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

Deze uitgave kwam tot stand door bemiddeling van Sebes & Bisseling Literair Agentschap te Amsterdam. Zie ook www.sebes.nl.

© Ivo Victoria, 2017
© Lebowski Publishers, Amsterdam 2017
Omslagontwerp: Dog and Pony Amsterdam
Omslagbeeld: © Jan Cook | Getty Images
Auteursfoto: IAMKAT.
Typografie: Crius Group, Hulshout

ISBN 978 90 488 3439 6
ISBN 978 90 488 3440 2 (e-book)
NUR 301

www.lebowskipublishers.nl
www.overamstel.com

OVERAMSTEL
uitgevers

Lebowski Publishers is een imprint van Overamstel uitgevers bv

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

And Spring herself, when she woke at dawn,
Would scarcely know that we were gone.

Sara Teasdale, *There Will Come Soft Rains*

Dagen van het gelukkige leven

HET GEWEER WAS EEN OPLUCHTING. Op kerstavond, gevangen in het wazige schijnsel van kaarslicht en feestdecoratie, keken de vader en de moeder gespannen toe hoe Seb het wapen voor het eerst oppakte. Zijn vingers betastten het donker glanzende metaal en gleden langzaam over het gladde hout van de kolf. Op de grond zat Liza, Sebs kleine zus. Ze speelde met het bubbeltjesplastic waarin het wapen verpakt had gezeten. Korte, nijldige knalletjes sprongen de kamer in. Seb klemde het geweer met beide armen tegen de borst, sloot de ogen en wiegde het zachtjes heen en weer, als een baby.

De vader zei: 'Moet je zien. Een jongen van zeventien, en hij kijkt alsof hij een puppy heeft gekregen.' Hij stootte de moeder aan, die giechelde.

Buiten stroomde het water van de ramen. Zoals wel vaker in die tijd, bleek de winter een eeuwige herfst. In de verte loeide de zee, landinwaarts dreven weiden en velden. Gaspel, waar het gezin Stevens woonde, lag diep verscholen op een kilometers lange, spits toelopende landtong en op zulke dagen leek het dorp nog verder van het roerige binnenland verwijderd dan in werkelijkheid reeds het geval was.

Ook in de eerste weken van het nieuwe jaar bleef het onafgebroken regenen. Seb lag urenlang op bed, met de ogen open, of liep rondjes door zijn kamer, traag, als een slaapwandelaar, waarbij hij het geweer richtte op denkbeeldige doelwitten. Op het strandkleurige vaste tapijt lagen allerhande kledingstukken verspreid van mensen die hij onverwachts en geluidloos had geëlimineerd. Hun

vlees en botten waren verdampt en de kleding was achtergebleven in de laatste, onnatuurlijke houding die hun gevallen lijven hadden aangenomen. Elke kogel sloeg in op precies die plekken en lichaamsdelen die Seb wilde raken. Hij genoot van het gevoel deel uit te maken van iets wat groter was dan hijzelf, zoals een mens kon opgloeien bij de gedachte aan een diep en onvervuld verlangen.

DE GEUR VAN SUDDEREND VLEES en aardappelkroketten die al enige tijd vanuit de keuken de woonkamer in dreef, werd plots vergezeld door een ijzige onderstroom. Zelfs de mannen aan tafel rilden kortstondig, waarbij ze snel de ene schouder na de andere optrokken en weer lieten zakken, en hun ruggen stevig in de gevoerde leuning van hun stoelen drukten. De moeder kwam de kamer binnen alsof ze de kilte op de hielen zat. Ze knikte naar de vader en de oom, en maakte daarbij het bekende gebaar met de wijs- en middelvinger, die ze voor haar getuite lippen hield. 'Hij gaat naar buiten. Roken.'

'En, hoe is het ermee?' vroeg de oom meteen.

'Goed,' zei de vader.

'Doet hij iets? Gaat hij naar school? Heeft hij plannen?'

'Hij heeft nu een geweer,' zei de moeder opgewekt. Ze schoof haar stoel aan en ging knipogend de rest van het gezelschap af, dat genoot van de pompoensoep. Het was eind januari, en het weer was eindelijk omgeslagen. De kerstboom stond naar goede gewoonte nog fier te blinken en te pronken. Pas in februari of maart zou hij kaal in de voortuin belanden. Dit waren de dagen van het gelukkige leven, zoals ze het zelf in gedachten verwoordde. Niets deed de moeder meer deugd dan een flinke wandeling door de gaspeldoornvelden waaraan het dorp haar naam te danken had, die spontaan uitmondde in een etentje bij hen thuis, met vrienden en familie, de kleurrijke koelte van zo'n klassieke zonnige winterdag nog tintelend op hun wangen. Soep. Wijn.

'Een geweer?' zei de oom.

‘Al zijn vrienden hebben een geweer,’ zei de vader. Hij zette zich recht en gaf het brood door, met een vloeiende, geroutineerde handbeweging.

‘Een Sniper,’ zei de moeder.

‘Seb? Een sniper?’

‘Nee, het geweer,’ zei de moeder. Daarna, luider: ‘Iemand nog soep?’

‘Is dat wel slim?’ zei de oom.

‘Och,’ zei de moeder. ‘Echt niet? Niemand?’

‘Ik bedoel...’ zei de oom. ‘Gezien... Hoe heet ze ook alweer? Billie?’

‘Wat er met Billie is gebeurd was toeval,’ zei de vader. ‘Een incident. Meer niet.’

‘Het toeval,’ zei de oom. ‘Een ondergewaardeerde factor in het leven van ons allemaal, waarin het lastig geloven is, wellicht omdat het echt bestaat.’

‘Het arme kind,’ zei de moeder.

‘Je kan je zelfs afvragen wíe hier precies het slachtoffer is,’ zei de vader.

‘Juist, ja,’ zei de oom. ‘Maar de impact ervan...’

‘Ja, impact, hèhè, impact. Dat is zeker het juiste woord,’ zei de vader. Hij lachte en keek de tafel rond. Stoelpoten schoven over de houten vloer, alsof ze ongemerkt de kamer uit wilden sluipen.

‘Hoe gaat het eigenlijk met haar?’ vroeg de oom. ‘Hoelang is het nu geleden?’

‘Bijna vier maanden,’ zei de vader. ‘Eind september was het.’

‘Geen verandering. Ik heb gisteren met Marian gebeld,’ zei de moeder. ‘Het zal je overkomen, als ouders. Alleszins, hoe je het ook draait of keert: er zit nog leven in, dus er is hoop.’

‘Luister,’ zei de vader. ‘Wij zullen allang blij zijn wanneer Seb af en toe weer buiten komt. En ik bedoel niet: hier voor onze deur rond de lantaarnpaal staan draaien met Jamal en zijn maten.’

‘God beware ons,’ zei de moeder.

‘In het leven gebeuren dingen, je rouwt, en je gaat verder,’ zei de vader. ‘Toch? We hebben het allemaal meegemaakt. En Billie... Wij zijn er ook, hé, en Liza. En zijn vrienden.’

‘En die hebben geweren,’ zei de oom.

‘Allemaal.’ Opnieuw viel het de oom op hoe stellig en terloops zijn broer dit zei, waardoor hij zelf het vervelende gevoel kreeg niet op de hoogte te zijn van iets wat als algemeen bekend werd beschouwd.

‘Het is belangrijk dat hij niet geïsoleerd raakt,’ zei de moeder. ‘Alles wat hij doet is roken en op zijn kamer liggen. Zelfs wanneer Sam langs komt, wil hij soms niet naar beneden komen. Zitten wij hier met die jongen. Je geeft hem een kop koffie, je wacht. Dat is toch niet normaal?’

‘Zeker, zeker,’ zei de oom. Hij zat met zijn rug naar de kerstboom, voor de vader en de moeder in kleurrijk tegenlicht gehuld dat zijn haren en zijn gelaat een bepaalde gloed meegaf die ontzag afdwong. In de ogen van de ouders flikkerde de machteloze hoop op het ritme van de beelden die op een televisiescherm te zien waren, in de hoek van de kamer. Op de grond, voor het toestel, speelde Liza met Duplo-blokken. Ze neuriede zacht terwijl ze het ene blokje op het andere drukte en langzaam ontstond er een grillige toren. Er weerklonken explosies, zacht, ze kwamen aangewaaid uit een ver verleden. Een nerveuze stem becommentarieerde. Liza bouwde geconcentreerd verder. Ook de rest van het gezelschap scheen niets op te merken. Het gesprek tussen de oom, de vader en de moeder was een eiland.

‘Tja,’ zei de oom. ‘Ik veronderstel dat dit de prijs is die we betalen voor die godverdomse vrede die al meer dan een halve eeuw de westerse wereld teistert.’ Hij keek met een vermoeide grijns de kamer rond. De vader knikte ernstig. De moeder keek achterom, in de richting van de keuken, zocht dan weer oogcontact met de andere gasten terwijl ze gebaren maakte die afwisselend ‘Alles goed?’ of ‘Het hoofdgerecht komt eraan!’ betekenden.

‘Die vrienden van hem. Waar schieten die op?’ vroeg de oom.

‘O, op elkaar,’ zei de moeder.

‘Elkaar?’

‘Ja, het klinkt een beetje raar,’ zei de vader. ‘Maar goed. Als je ze geen vertrouwen geeft, wat kan je dan verwachten? Ze doen het op de boerderij bij het spoor, waar Urbain vroeger woonde, die staat al een paar jaar leeg.’

De oom knikte. Een nauwelijks waarneembare siddering van licht trok over tafel; de kamer schrok. De oom keek omhoog, bestudeerde de lampen aan het plafond.

‘Gaat hij weleens op bezoek, bij die ehm... Billie?’

‘Ze mag geen bezoek ontvangen,’ zei de moeder.

‘En mocht het wel, dan mocht het ook niet. Niet zolang wij er iets over te zeggen hebben,’ zei de vader.

‘Hij weet precís wat hem te wachten staat als hij het doet,’ zei de moeder beslist. ‘Hij is nog geen achttien, hè. Jongens als Seb hebben rust en evenwicht nodig, dat weet je.’ De oom knikte schuldbewust, als een recidivist.

‘Dus nu heeft hij van ons zo’n geweer gekregen,’ zei de moeder. ‘Voor kerstmis. Hij heeft er nog niet veel plezier van gehad, met dat weer. Maar binnenkort komen ze hem halen.’

‘Voor kerstmis,’ zei de oom. ‘Het feest van de vrede.’

‘Haha,’ zei de vader, en hij knipoogde. ‘Touché.’

De moeder stond op, giechelde, en zei: ‘Wij zijn niet gelovig. Zeg, jullie gaan mij toch niet met al die soep laten zitten?’ Met een stralende glimlach nam ze enkele lege soepkommen in ontvangst en liep de warmte van de keuken tegemoet terwijl ze de kilte achter zich aan sleepte.

HET ZIEKENHUIS LAG EEN HEEL EIND UIT DE KUST, waar de landtong op zijn breedst was. De snelweg die vanuit het binnenland naar deze uithoek voerde hield precies ter hoogte van de vijf donkere torens waaruit het gebouw bestond op te bestaan en ging over in een magere asfaltbaan die zich verder door het ijzingwekkend vlakke landschap sleepte en uiteindelijk in Gaspel aankwam.

Vier van de vijf torens stonden twee bij twee, als de punten van een vierkant, en de vijfde stond daar pal voor, alsof hij de formatie aanvoerde. Billie, een veertienjarig meisje van Aziatische oorsprong, lag op de zevende verdieping van die vijfde toren, in een kamer aan de westkant. Het licht schemerde rustgevend. Regelmatige curves in groen, rood en blauw liepen over een monitor die naast haar bed op een roltafel stond, tevens de uitvalbasis van een wirwar aan plastic slangetjes die waren verbonden met een infuus of een zuurstofmasker, of zich anderszins vertakten en haar lichaam binnendrongen. Haar huid, die in betere tijden gloeiend bruin kon glanzen in de zon, leek van een vaalgele, gestolde olie te zijn gemaakt. Haar neusvleugels trilden onmerkbaar, haar oogleden waren roerloos.

‘Hoi, ik ben Billie, een geest.’ Dat waren de eerste woorden die ze tegen Seb had gezegd. Ze zag hem op een ochtend, op het schoolplein. Hij stond alleen, en zijn ogen volgden iets in de lucht wat voor andere leerlingen verborgen bleef. Een magere jongen die ziek oogde maar niet op een zielige manier. Een zieke uit overtuiging.

Een dikke bos zwart haar lag wanordelijk over zijn hoofd gedrapeerd, alsof hij net uit bed kwam na een lange, droomloze slaap, en zijn huid was van een intense bleekheid die Billie deed vermoeden dat alle bloed en energie zich diep in hem hadden teruggetrokken en daar vol vuur om zijn hart heen dansten en klotsten omdat ze het nut er niet van inzagen zich op andere plekken in zijn lichaam op te houden, laat staan zijn vel te kleuren.

De wolken snelden voorbij, de zon ging uit en aan en deed zijn gezicht oplichten en uitdoven en Billie liep naar hem toe en zei: 'Hoi, ik ben Billie, een geest. Wat ben jij?'

'Ik ben Seb,' zei Seb.

'Maar wát ben je?' vroeg ze.

'Seb,' had hij opnieuw gezegd. 'Gewoon Seb.'

Daarna hadden ze samen een paar volstrekt vanzelfsprekende weken doorgebracht. Vaak trokken ze naar Billies huis, en spendeerden uren stuiterend op de trampoline in de tuin. Of ze sprongen op de fiets en zwierven door de wijde omgeving, zoals jongelingen in Gaspel van oudsher deden. Ze banjerden door de eindeloze weiden, hingen rond bij de leegstaande boerderij van Urbain of ze zwierven door de goud bloeiende gaspeldoornvelden, tot aan de rotsen en de zee. Billie meende iets in Seb te herkennen; als vierjarige was ze in Gaspel gearriveerd, geadopteerd door mensen die jarenlang vruchteloos hadden geprobeerd kinderen te krijgen. Hoewel ze zich niets van haar prille jeugd in Azië kon herinneren, had ze altijd het idee gehad dat ze in een onbreekbare cocon rondliep dat haar verhinderde echt tot de wereld te behoren. Ook Seb leek altijd elders te vertoeven. Sprak in korte, wankele zinnnetjes, woorden die op handen en voeten naar buiten kwamen gekropen en hun ogen dichtknepen tegen het zonlicht. Behalve wanneer hij iets hoorde waaraan anderen een betekenis gaven die verschilde van de exacte waarde die de woorden zelf bezaten. Bijvoorbeeld. Wanneer iemand zei dat hij niet bij de pakken neer moest blijven zitten. Terwijl hij gewoon stond en er geen pak in de wijde omge-

ving te zien was. Op zulke momenten konden die stille wankele zinnnetjes ontploffen als splinterbommen en schreeuwde hij zijn broze stembanden aan flarden in korte, explosieve uithalen waarna zijn woorden zich snel terug naar binnen haastten. Ook die woede herkende Billie. Maar samen waren ze onkwetsbaar. Iedereen vond er wat van: raar, lief, voor elkaar bestemd. Ze gingen met elkaar om alsof ze een geheim deelden. Vroeger, wanneer Seb alleen over de speelplaats slenterde, in zichzelf gekeerd, was hij vreemd en onheilspellend geweest, en zelfs zijn beste vrienden wisten niet wat ze moesten doen wanneer hij in zo'n bui verkeerde. Zodra Billie met hem mee liep, viel het iedereen op hoe zorgvuldig en traag hij de ene voet voor de andere zette, alsof hij over een strakgespannen kabel liep die boven een honderd meter diepe kloof gespannen was. Op die momenten had hij de ongenaakbare houding van iemand die iets ongelofelijks ten uitvoer bracht met een verbijsterende vanzelfsprekendheid terwijl er een glimlach op zijn lippen speelde als een kind, en het was voor iedereen zonneklaar dat het Billie was die iets in hem naar boven bracht wat hem in de werkelijkheid verankerde.

‘Is Seb gek?’ vroegen andere leerlingen.

‘Dat weet alleen Seb,’ zei Billie, en ze giechelde.

En zo, tijdens die hemelse dagen en weken, bevonden ze zich samen in een bel van zuivere lucht en ideeën en elke vorm van achterdocht kwam hun belachelijk voor. Het mooiste van die twee was dat ze nooit de kans hadden gekregen om aan elkaar te wennen – zo lang hebben ze elkaar niet gekend. Misschien daarom dat ze elkaar zo misten, omdat ze precies wisten hoe de ander was. Immers, het enige moment waarop de mensen elkaar echt konden kennen was het moment waarop ze elkaar voor het eerst zagen. Al de rest was gewinning, en zodra die was ingezet konden ze van alle duizenden mogelijkheden die het leven in zich droeg, slechts één iemand zijn en dat was wie de anderen dachten dat ze waren.

Die zaterdag eind september, door andere mensen noodlottig genoemd alsof die dág er iets aan kon doen, was een uitzonderlijke nazaterdag geweest. Zo eentje die zich in de herinneringen van de mensen placht te nestelen, en waarop de lome warmte en de afwezigheid van wind de tijd vertraagden. Billie stond op de trampoline bij haar thuis in de tuin. Seb lag naast haar op de springmat. Alles om hen heen trilde van de hitte. Billie wipte wat op en neer, hopeno dat de wrijving van haar lichaam met de lucht een verkoelende bries zou vormen. Het was een groot formaat trampoline met een vangnet eromheen.

‘Kijk, Seb! Zo hoog als de lucht!’ riep Billie. Seb keek op en toen was er iets gebeurd wat Billie al vaker was opgevallen: hij bleef hangen in zijn eigen waarneming. Andere mensen zouden het verwondering of verbazing noemen. Dat was het niet. Het was simpelweg een beeld of handeling die hem trof en verlamde. Ook voor wie Seb zo zag, stond de wereld even stil. Het hoefde niks spectaculairs te zijn. Een bal die over straat rolde. Een simpele meeuw op een rots, aan zee. Kon hij minutenlang roerloos naar blijven staren. Billie moest er altijd vreselijk om lachen en wanneer hij weer op aarde was teruggekeerd, wilde ze precies weten wat hij had gezien. Dan vertelde Seb hoe die meeuw steeds groter was geworden, telkens wanneer hij met zijn ogen knipperde of zijn hoofd lichtjes draaide, en dat haar kop expressies had gekregen en haar snavel lippen en ze hem dingen had toegesnuwd waar hij niks van had begrepen en zo zat hij minutenlang opgesloten in het moment, als in één enkele seconde die eindeloos uitdijde in de ruimte zonder dat er een nieuwe tel volgde. Pas wanneer hij naar die meeuw toe wilde lopen, of op het punt stond een actie te ondernemen waarvoor hij in beweging moest komen, hield alles op.

Die zaterdag was Billie het zelf geweest, hangend in de lucht, met opengesperde ogen, de armen en benen gespreid. Ze sprong en ze lachte en zag in Sebs ogen dat hij in zichzelf verdween.

Plots leek het alsof iemand haar een duw gaf, net op het moment dat ze met haar voeten loskwam van het springoppervlak. Haar

lichaam kantelde in de lucht, gleeed langs het vangnet naar beneden en Billie landde met haar hoofd op de rand van het stalen frame. Een harde, droge klap. Voor een fractie van een seconde lichtte alles in haar op, zo fel en plots dat de lucht van glas was – Billie kon haar aanraken. Er was iets hards dat in haar luchtpijp bleef steken waardoor ze niet meer kon ademen en ze voelde hoe er iets uit haar lichaam wegdreef en zich van haar losmaakte. Ze kon niet zien wat het was. Het fladderde in de lucht terwijl ze zelf langzaam naar beneden viel, in een diepe, donkere vlucht en ze wist dat ze dood was. Of tenminste, dat dacht ze te weten. Het was niet zo erg. Best een gelukzalige vorm van verdwijnen, vederlicht wiegend op onzichtbare golven, een blad in een windstille najaarsnacht. Ze kwam nergens terecht, ze bleef zweven en in plaats van steeds verder naar beneden te gaan en uiteindelijk te landen in het absolute niets, bleef ze na een tijdje simpelweg hangen, ergens, boven of onder iets, zonder verder of terug te gaan, en ze zuchtte, en ze was er weer, op een bepaalde manier.

Sindsdien lag ze daar, in die kamer, op de zevende verdieping van de vijfde toren, in een toestand die niemand officieel levend of dood wilde noemen. Ze had het eindelijk met recht kunnen zeggen: ik ben een geest.

SEB LAG IN BED en hij hield met één hand de donsdeken omhoog waaronder hij zich de hele middag lang verborgen had. Aan de andere kant van de kamer, naast de kledingkast, rustte het geweer in zijn zilverkleurige kist. De volgende dag zouden Sam, John en de anderen hem komen halen, ze zouden samen naar de leegstaande boerderij bij het spoor fietsen, en alles zou eindelijk echt beginnen.

Meer dan drie maanden na die noodlottige zaterdag kon Seb een glimlach nauwelijks onderdrukken wanneer de beelden van Billies roerloze lichaam door zijn hoofd stroomden. Haar hoofd gekanteld op een vreemde manier, haar rechterslaap rustend op het frame van de trampoline. Ze lag daar zo sereen, met blozende wangen, heel lief en zoet, een arm uitgestrekt met de hand geopend alsof ze iets wilde vangen, zo mooi, zo diep in zichzelf verzonken, onherroepelijk, ja, haast te benijden.

Het was de vader die Seb van Billies diagnose, of beter het gebrek daaraan, had verteld. Op zijn stembanden had hij voor de gelegenheid een dun laagje bronskleurige beits aangebracht; de voice-over van een familietragedie. Terwijl Seb naar hem luisterde, had hij de rimpels en plooiën bestudeerd die zich met veel gevoel voor drama over het gelaat van de vader hadden voortbewogen. Met Billie had hij het er soms over gehad: hoe moeilijk het was om woorden te doorgronden. Billie had geopperd dat dit kwam omdat de meeste mensen slecht acteerden. Al zijn hele leven had Seb het idee dat de dingen niet echt gebeurden maar in scène werden gezet zonder dat

iemand hem vertelde welke rol hij moest spelen. Dat gevoel was nog sterker geworden in de eerste weken en maanden na het ‘incident’ – zoals zijn vader het bleef noemen – vóór kerst, de laatste die hij op school had doorgebracht. Toen was Séb een geest geweest. Een die voor iedereen zichtbaar was. Gesprekken met leraren en begeleiders waarin niets werd gezegd, waarin wat van betekenis kon zijn zo zorgvuldig werd vermeden of toegedekt dat het steeds groter werd, onweerstaanbaar groeide, elke ruimte waarin hij zich bevond vulde als vloeibaar beton, van de vloer tot aan het plafond, totdat het door muren en ramen brak en zijn gesprekspartners naar buiten duwde, of verzwolg en hij alleen overbleef. Daarna hadden hun gezichten zich langzaam teruggetrokken uit zijn geheugen als een verslagen, moegestreden bende. Alleen hun belangrijkste wapen: de blik in hun ogen. Blikken die konden strelen en doden. Elke blik een code. Die zag hij soms nog.

Onder de donsdeken trilde de matras enkele keren kort na elkaar. Seb haalde zijn telefoon tevoorschijn. Sam.

Had jij ook geen problemen met je pc en wifi?

17:22 pm

Ja.

17:22 pm

En wat heb je toen gedaan?

17:22 pm

Een clean install.

17:22 pm

Ah, oké, thanks. Ga ik proberen. Zie je morgen. Wordt cooligheid.

17:23 pm

Seb duwde de telefoon in zijn broekzak, trok de donsdeken weer over zich heen, en sloot de ogen. Hij drukte zijn neus in de matras die zich vormde naar zijn gezicht tot het vacuüm was verpakt, en bleef zo onbeweeglijk liggen, opgekruld onder zijn deken, zijn armen om zijn knieën geslagen. Buiten gilden de meeuwen. Gekleurde driehoeken en cirkels lichtten op in de duisternis van zijn ogen, telkens wanneer de zon enkele van haar laatste, scherpe stralen dwars door de schemering en het raam van zijn slaapkamer naar binnen stak, en in de deken prikte.

Beneden in de woonkamer weerklonk gelach, als het grommen van een monster. Seb vertoonde zich er zo weinig mogelijk. Hij verschool zich in zijn kamer, als in een spelonk, sinds hij de vader in een onbewaakt moment had horen zeggen dat niemand begreep waarom de stekker er niet werd uitgetrokken.

‘Jij vergeet ook snel,’ had de moeder gezegd. ‘Wanneer je zoveel moeite hebt gedaan om een dochter te krijgen, en er gebeurt zoiets, dan trek je de stekker er niet uit. Het is geen kapot televisietoestel dat donderdags mee moet met het grofvuil.’

Maar wie lang had moeten sparen om een nieuw televisietoestel te kunnen kopen, en vervolgens ging het toestel stuk, zou er toch eerst alles aan doen om het te laten herstellen? In die zin waren een defect televisietoestel en Billie in Sebs hoofd precies hetzelfde. Dat was natuurlijk ook het beste geweest. Nu begreep niemand hoe ze werkte of in elkaar stak. Al sinds de eerste dag na het incident leek iedereen te wachten op een geschikt moment om haar op te geven.

Hij draaide zich om, kneep zijn beide ogen dicht zo hard hij kon en plaatste zijn handen als een kom over zijn gezicht. De duisternis was totaal. Geen gelige spikkels of paarse vlekken. Geen driehoeken of cirkels. Hij lag volmaakt stil en ook de ruimte om hem heen was stil. *Dat is het mooie. Misschien het mooiste van de hele wereld: als ik niet beweeg, beweegt er niets.* Was dit wat Billie zag, of was? De totale roerloosheid, zonder het besef zelf van de roerloosheid? Hij weigerde het te geloven. Billie dreef in haar eigen lichaam en er was

niks zielig aan. In haar dromen, of wat het ook waren, deed ze wat ze anders nooit kon of mocht. Ze reisde rond, ze zag de wereld, ze toverde alles waar ze naar verlangde. En ze volgde Seb. Natuurlijk volgde ze hem. Ze hoorde en zag alles wat hij hoorde en zag en dacht, en ze miste hem, natuurlijk miste ze hem. In haar gloeiden de herinneringen. Ze hielden haar in evenwicht. Wanneer ze toch eens in droefheid dreigde weg te zinken, verschenen er beelden op haar netvlies van de mateloze zomerdagen waarop ze samen naar de leegstaande boerderij van Urbain fietsten of door de weiden dwaalden. Soms zaten ze urenlang boven op de oude bunker bij het beruchte Gat van de Hel en keken uit over zee zonder veel te zeggen of te doen, en dan weer trokken ze op speurtocht over het terrein rond de boerderij, drongen de oude loods binnen, waar ze de nachtvlinders hadden gezien.

Langzaam liet hij de deken weer van zich afglijden, staarde een tijdje naar het plafond en kwam overeind. Hij liep naar zijn bureau waarop een computerscherm stond, in een glinsterende sluimering verzonken, omsingeld door een controller, een toetsenbord, tijdschriften, en een paar boeken. Naast het scherm stond een fotokader. Billie die op de trampoline sprong, de benen wijd gespreid, haar baseballcap dwarrelend in de lucht. Ze keek recht in de cameraleens. Zonder haar blik te lossen, tastte Seb naar een pakje sigaretten en tikte de muis aan. Het computerscherm ontwaakte met een sidderende ruis. Een flinterdun laagje stof lichtte op in het wit en blauw van een openstaande webpagina.

Ferdi De Brabander added a video.

January 28th, 8:55 pm.

John drukt zijn M4 Navy Seal tegen de borst. De kolf van het wapen deukt zijn stevig gevoerde, mouwloze camouflagejack in. Geen kogelvrij vest maar het kan

ervoor doorgaan. Het maakt hem steviger en struiser, een tikje ouder ook. Wanneer je een jongen een wapen geeft, lijkt hij op een man. Daaronder draagt hij een warme, zwarte trui. Een M4 Navy Seal in deze uitvoering kost bijna vijfhonderd euro. John heeft hem gekregen van zijn moeder, zoals al zijn geweren. Van zijn eigen geld heeft hij een extra lader gekocht. Na de zomer wil hij naar de politie-school. Hij staat aan het begin van wat Sebs vrienden 'de oefenbaan' noemen. Een grasveld van dertig meter lang en een tiental meter breed dat wordt ingesloten door een U-vorm die bestaat uit het woonhuis van de leegstaande boerderij waar alles plaatsvindt en de oude stallen, tegen elkaar aangebouwd aan de linkerzijde, en een verweerde loods aan de rechter. Beide gebouwen worden verbonden door een oude muur aan de achterzijde, opgetrokken uit dikke, bonkige stenen van ongelijk formaat. John staat met de benen wijd, richt, en haalt de trekker over.

Ferdi filmt, hij staat ongeveer halverwege de baan. Het salvo duurt tientallen seconden. In beeld is een rijtje lege wijnflessen in wild en warrig gras. Ferdi zoomt in, de oranje pellets raken kletterend het glas en springen in alle richtingen tegelijk paniekerig het groen in. Na enkele seconden sneuvelt de eerste fles, het is de derde van links, ze spat uit elkaar met een rinkelende lach. Ferdi zoomt snel weer uit, draait zich om, en filmt opnieuw John, achter wiens rug Sam tevoorschijn springt. Hij komt naar buiten via de schuifpui van het woonhuis, rechtsachter in beeld, en danst met zijn vuisten in de lucht achter John terwijl hij gekke bekken trekt en twee vingers boven Johns hoofd houdt, alles op het ritme van het salvo, dat soms accelereert en dan weer vertraagt. Plots is elk schot duidelijk te onderscheiden, het heeft iets van de break in een drum-'n-bassnummer – een genre dat ongewoon lange

tijd een onduidelijke populariteit behoudt onder jongeren van die leeftijd – vlak voordat de beat terug inzet. Sam wipt op en neer op de toppen van zijn tenen en John stopt even, zet de M4 wat steviger tegen zijn borst en begint opnieuw, voluit. Het salvo spettert, spuwt de pellets uit, het geluid intensiveert, versnelt opnieuw, en Sam danst steeds woester en wilder maar het blijft een lieve jongen, zoals Billie altijd zei. ‘Niet zoals John,’ voegde ze daar meestal aan toe.

John stopt, brengt de M4 met de loop omhoog.

‘Dat was het,’ zegt hij. ‘Leeg.’

De camera zwenkt naar de flessen. Er hebben er twee de aanval overleefd. Ferdi loopt ernaartoe. Hij zegt: ‘Wow, die echo.’ En het is waar, er hangt nog steeds een geluid op de achtergrond, iets ongrijpbaars. Wie de plek niet kent en John niet heeft zien schieten, zou niet kunnen zeggen wat de oorsprong is, als het gakken van een onzichtbare vlucht ganzen hoog in de lucht.

John begint opnieuw te schieten. Ferdi duikt weg, gilt, het beeld zwaait over en weer en bibbert, John stopt, lacht, Ferdi roept: ‘Zot!’ Zijn smartphone ligt op de grond, met de cameralens naar boven gericht. Zonlicht gefilterd door groene stammen die naar de staalblauwe lucht reiken, wiegend in de wind.

Unlike · Comment · Share

You en **John Verstappen** like this.

Seb klikte de video weg. Langzaam liep hij terug naar zijn bed en ging erin liggen. Hij trok de donsdeken helemaal over zich heen, tot over zijn hoofd, en sloot de ogen. Een rilling trok door zijn lijf, als een besef. Ja, misschien was Billie inderdaad te benijden. Ongeacht wat iedereen zei sinds ze daar lag, in die kamer in het ziekenhuis, in

een bed kilometers verwijderd van het zijne, zijn huis, zijn straat, het verloren dorp dat sinds die noodlottige zaterdag voelde alsof iedereen er vertrokken was en Seb alleen had achtergelaten. Hoewel hij het bezoekverbod respecteerde, om redenen die hem ontglipten, waren er dagen dat hij naar het ziekenhuis fietste. Een rit van een goed halfuur, over dat magere asfalt door de grenzeloze weiden. Dan staarde hij een tijdje naar die onverschillige toren van beton die haar gevangenhield, in de rug gedekt door zijn kompanen. Hun onkwetsbare ramen die de buitenwereld weerkaatsten. Iedere keer verbaasde hij zich over de oeverloosheid van de lucht en de leegte die het gebouw omringden en hij kon niet geloven dat zelfs die koude torens daar niet ook af en toe wanhopig van werden.

Zo bleef hij een tijdje liggen, muisstil met beide armen strak naast zijn lichaam. Dit waren de dagen waarop hij intens terugverlangde naar de veiligheid van de bivakmuts die hij als kind droeg. De donsdeken en de duisternis kwamen het dichtst in de buurt, en hij genoot van de donkere, warme massa waarin hij zijn gedachten vrij en licht rond kon laten dwalen.

DE VOLGENDE OCHTEND stonden vier jongens voor het huis op Seb te wachten. John, Sam, Ferdi, en Dennis. Ze praatten sloom en toonloos, spelend met hun telefoons, hangend over hun fietsstuur alsof ze daar al uren zo hingen en vast van plan waren dat de rest van de dag te blijven doen. Zelfs toen Seb in de deuropening verscheen keken ze niet op of om, hoewel ze hem alle vier in geen weken hadden gezien. Ze wisten donders goed wat er in de voorbije tijd was gebeurd maar ze hadden geen idee wat ze ervan moesten denken. In de korte tijd dat Billie en Seb elkaar hadden gekend, hadden ze een losstaande entiteit gevormd die een bepaalde jaloezie opriep bij wie haar gadesloeg, juist omdat zij zo onbereikbaar en onvoorstelbaar was voor gewone jongens en meisjes met gewone ideeën over vriendschap en verwantschap. Iedereen zei dat het iets moois had, en dat had het ook. Dat was ware schoonheid: het viel door geen mens te bederven, net zomin als het te ontleden viel. Maar dat soort dingen kon jongens van hun leeftijd niet boeien.

Seb stapte naar buiten en zette de kist waarin het geweer zat op de grond. Hij stak een sigaret op terwijl hij zijn vrienden bekeek. Ze hadden hem verzekerd dat het echt was, wat ze daar op de boerderij deden, en dat had hij ze doen beloven. De dag na kerst had Seb meteen John gebeld.

‘Aha,’ had die gezegd. ‘Een Sniper.’

‘Nee,’ zei Seb. ‘Het is een 6mm ProShop Custom Long Range Airsoft AEG Sniper Rifle Long Barrel.’

‘Jaja,’ zei John. ‘Een Sniper. De Volkswagen Golf onder de

airsoftgeweren.’ Seb wist uiteraard dat de mensen vaak iets anders zeiden dan ze bedoelden maar het bleef teleurstellend. Een Volkswagen Golf. Een puppy. Het was een geweer.

‘Wacht jongen,’ zei de moeder. Haar hand rustte zacht en dwingend op zijn schouder. Hij draaide zich om en ze duwde een pakket aluminiumfolie tegen zijn buik. Seb nam het aan. Ze liet het niet los. Haar hand gleed over de zijne. Haar huid was droog. Hier en daar waren kale plekken zichtbaar waar het vlees aan de lucht werd blootgesteld, alsof iemand die handen slordig had geschild.

‘Dankjewel,’ zei Seb. Hij duwde zijn lippen tegen haar wang, proefde vaag de fond de teint waarmee ze de groeven dichtte die de tijd in haar gezicht had gekerfd. Ze liet los. Hij zette de sigaret tussen zijn lippen, tilde de kist op, blies rook uit, en klemde het pakket onder zijn arm.

‘Zo ga je ze platdrukken,’ zei de moeder. ‘Wil je geen thermos koffie? Het is koud.’

Seb schudde het hoofd. De moeder nam zijn kin in haar hand en duwde zijn hoofd zachtjes achteruit – de sigaret stak bijna recht omhoog; een kleine schouw die de rook uitliet van wat er binnen in zijn hoofd brandde. Ze bestudeerde kort de acne die zich rondom zijn neus had verzameld, liet zijn gezicht weer los, stak haar hand op en zei, nu luider: ‘Dag Sam! Dag jongens. Voorzichtig hè!’

Seb draaide zich om en knikte de anderen toe.

‘Helabakes Sebdude, alles okidoki? Laten ze je een beetje chillen?’

Dennis was een jongen die in het echt sprak zoals hij online chatte. Seb knikte.

‘Looking good, duderello, looking good,’ zei Dennis.

‘Je gaat ze platdrukken, Seb,’ zong Ferdi.

Seb haalde de schouders op.

‘Zitten er ook boterhammen met choco tussen, Seb?’ vroeg Sam.

‘Dat weet ik niet,’ zei Seb. ‘Kijk maar.’ Hij gaf het pakket aan Sam. Dennis grinnikte. Sam zwaaide naar Sebs moeder die nog

steeds in de deuropening stond. Ze zwaaide terug.

‘Zeg dames, anders vraag je of ze die thermos met warme chocomelk wil vullen?’ zei Ferdi.

‘Wij hebben thuis geen chocomelk,’ zei Seb. Hij draaide zich om. ‘Mama? Hebben wij chocomelk in huis?’ De moeder schudde het hoofd.

‘Dacht ik al,’ zei Seb. ‘Sorry.’

Hij stapte op zijn fiets en gleeed met een hand over zijn stuur, speelde met het smalle, paarse stukje stof dat eraan zat vastgeknoopt. Zacht. Een licht reliëf, nauwelijks voelbaar voor wie deze stof niet kende. Overbodig. Een overbodig stukje stof.

‘Whisky anders?’ zei Ferdi. Terwijl hij het zei keek hij Dennis aan met opgetrokken wenkbrauwen en het begin van wat een glimlach kon worden speelde rond zijn lippen, en dat waren precies het soort stiltwijgende blikken die voor Seb het moeilijkst waren.

‘Hij maakt een grapje, jongen,’ zei de moeder.

Seb liet het stofje los, zei: ‘Weet ik toch.’

‘Mooi dan, grapjassers. We gaan,’ zei John.

‘Wanneer zijn jullie terug?’ vroeg de moeder.

Liza’s hoofdje kwam tussen de benen van de moeder door piepen. Ze maakte een pistool van haar rechterhand en riep: ‘Pang! Pang!’ Ook Seb maakte een vuist, vouwde zijn duim en wijsvinger uit, op haar gericht, en knipoogde.

Vijf jongens op de fiets. Er was niets aan de hand. Het asfalt nat van de nacht, druppels spatten op en raakten hun ruggen. Ze lachten, ze duwden. Ze ademden in, ze ademden uit – de wasem loste op in een flauwe bries. Vijf jongens op weg naar de muziekschool, of voetbaltraining. Ze reden landinwaarts, precies dezelfde route die Billie en Seb reden op de gelukkige dagen. De huizen aan weerszijden van de weg keken hen na, stenen toeschouwers die iemand met secondelijm zo dicht mogelijk tegen elkaar aan had geduwd. Seb stuurde zijn fiets naar het midden van de groep; John op kop,

Ferdi achter hem. De kist op zijn bagagedrager, als een stijve staart. De weg boog af en de hemel werd breder en hoger, dijde uit boven de horizon, waar de suggestie van vrijheid gloorde. Ook de huizen leken dat te beseffen, verlangden ernaar, gaven elkaar steeds wat meer ruimte terwijl ze met diepe teugen de lucht in ademden.

Seb bleef friemelen aan het paarse stukje stof dat aan zijn stuur zat gebonden. Het had in Billies jaszak gezeten toen ze op een dag weer vanaf de boerderij naar huis fietsten. Ze hadden net uren door de omringende weiden gedwaald, waren helemaal tot aan de rotsen, de zee en het Gat van de Hel gegaan. Toen ze vertrokken, knoopte Billie het rond zijn stuur. Zomaar. Hij had haar aangekeken alsof ze zijn fiets in elkaar trapte waar hij bij stond. Billie had hard moeten lachen en zei: 'Zo ben ik altijd bij je.' Ze had kunnen weten dat hij dat ook echt zou geloven.